



ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ÉNSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-101/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-173/2021.)

Érintett szerv: Érdi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(2120 Budapest, ... sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy a vele szemben eljáró rendőrök a körülmények tisztázásakor szakszerűtlenül jártak el, továbbá nem tájékoztatták arról, hogy intézkedés alatt áll. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök nem adtak megfelelő felvilágosítást a panasztételi lehetőségeiről, és az arra nyitva álló határidőről, emiatt a rendőrségnél határidőn túl nyújtotta be panaszát.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Sor került a panaszosok tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi törvény [a továbbiakban: Btk.].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2020. augusztus 12-én a panaszos és felesége vonattal utaztak, amikor a panaszos tettelegességig fajuló összetűzésbe keveredett egy másik utassal. A jegyvizsgáló az esettel kapcsolatosan bejelentést tett a segélyhívón keresztül.

S. Zs. r. zls, N. A. r. ftzls. és A. B. r. őrm. a Tevékenység-irányítási Központ ügyeletesének utasítására a vasútállomás területére vonultak. A megadott címre érkezve a jegyvizsgáló a

peronon fogadta a rendőröket, megmutatta, hogy kik az érintett felek, és tájékoztatta a rendőröket a fennálló helyzetről.

2. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a rendőrök az intézkedést az Rtv. 20. §-ának és a Szolgálati Szabályzat 5. §-a (1) bekezdésének megfelelően kezdték meg, majd – a körülmények tisztázása érdekében – igazoltatták és meghallgatták a feleket. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy információ, amely segítene tisztázni az intézkedés kezdeményezésének körülményeit.

3. Az intézkedés során a panaszossal konfliktusba került személy arról számolt be, hogy a panaszos – vélhetően ittas állapota miatt – kötekedni kezdett az utastársaival, többször követelve a szájmazsk viselését; egy személyt pl. azért kért számon, mert köhögött. Miután a panaszos őt és gyermekét vette célba, és hiába kérte, hogy hagyja őket békén, szóváltásba keveredett a panaszossal. Ennek eredményeként lökdösní kezdtek egymást, majd miután a panaszos a kulcsontjára ütött kulcsomójával, visszaütött. S. Zs. r. zls. az érintett kulcsontján látható sérülésről felvételt készített. A panaszossal konfliktusba keveredett másik fél nem kívánt magánindítvánnyal élni, az intézkedést követően családjával elhagyta a szerelvényt és távozott.

A panaszos meghallgatása során azt közölte, hogy a szerelvényen több utas is maszk nélkül utazott, amit több alkalommal is kifogásolt. Ez a másik személynek nem tetszett, felállt és megütötte őt, amire a panaszos úgy reagált, hogy a kulcsontját megütötte kulcsomójával. Mivel a panaszos felesége jelezte, hogy cukorbeteg és nem érzi jól magát, a panaszos pedig többször közölte, hogy nem kíván eljárást kezdeményezni, orvosi segítségre pedig nem tartanak igényt (csupán szeretnének hazaérni), továbbá a jegyvizsgáló is kérte, hogy mihamarabb engedjék útjára a vonatot, a rendőrök a panaszossal szembeni intézkedést befejezték, és távoztak a vonatról.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint az eset kapcsán folytatott tanúkutatás nem vezetett eredményre, ugyanis a rendőrök helyszínre érkezését megelőzően – amikor a vonat a vasútállomáson megállt – a szerelvény utasai elhagyták a helyszínt. Az érintett szerelvényen kamera nem működött. Ezt később a vonat üzemeltetője is megerősítette.

A tekintetben, hogy az intézkedő rendőrök pontosan hogyan tisztázták a körülményeket a helyszínen, nem áll rendelkezésre felvétel vagy olyan egyéb információ, amely kétséget kizáróan segítene tisztázni a tényállást.

4. Az intézkedés során a feleket (köztük a panaszost) tájékoztatták a jogaikról és kötelezettségeikről, kitérve a magánindítvány lehetőségére is. Szemben a panaszos állításával, a panasztételi lehetőségekről és az arra nyitva álló határidőről is megfelelő tájékoztatást adtak. A helyszínen a panaszos nem jelezte, hogy panasszal élne az intézkedés ellen. Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy információ, amely segítene tisztázni, hogy rendőrök eleget tettek-e a tájékoztatási kötelezettségüknek.

5. A rendelkezésre bocsátott rendőrségi iratok alapján a panaszos feljelentést tett az esettel kapcsolatosan, ami alapján – a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő garázdaság vétségnek gyanúja miatt – nyomozást rendeltek el. Az eljárás során a panaszost, valamint a konfliktusban érintett személyt gyanúsítottként hallgatták ki.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján körvonalazódó tényállás alapján annyi tisztázható, hogy rendőri intézkedés történt, amely során a konfliktusban részes feleket (köztük a panaszost) az intézkedő rendőrök meghallgatták a bejelentés alapjául szolgáló konfliktusról, valamint megkísérelték beszerezni a kamerafelvételeket (legalább részben eleget téve a tényállástisztázási kötelezettségüknek). Ezen túl azonban – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – nem tisztázható, hogy a rendőrök pontosan hogyan kezdték meg az intézkedést, azzal összefüggésben milyen tájékoztatást adtak a panaszos számára, továbbá, hogy minden szükséges és észszerű lépést megtettek-e a bejelentés körülményeinek tisztázása érdekében. *Ennek megfelelően jelen ügyben nem állt módomban állást foglalni a megfogalmazott sérelmek vonatkozásában.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos